

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 Stockholm

Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner (SOU 2018:2) - delbetänkande av Blåljusutredningen

Ju2018/00485/L5

Umeå tingsrätt har beretts tillfälle att yttra sig över delbetänkandet och vill framföra följande synpunkter.

En utvidgad kriminalisering av angrepp på blåljusverksamhet (avsnitt 5.3)

Tingsrätten avstyrker förslaget.

Utredningen föreslår att ett nytt brott – blåljussabotage – införs i brottsbalkens kap. 13. Utredningen konstaterar på s. 124 att det idag saknas en mer övergripande straffbestämmelse som tar sikte på att skydda polis, räddningstjänst eller ambulanssjukvård och dess samhällsnyttiga funktioner. De gärningar som enligt förslaget skulle komma att innefattas i det nya brottet blåljussabotage är dock i allt väsentligt redan straffbelagda. Detta framhålls även av utredningen. Förslaget ger därför upphov till en rad konkurrenssituationer som försvårar straffsystemets överblickbarhet och talar starkt emot införandet av ett nytt brott.

Tingsrätten anser vidare att intresset av skärpta reaktioner mot brott mot blåljusverksamhet borde kunna tillgodoses inom ramen för nuvarande straffskalor, särskilt som förslaget innehåller en skärpningen av straffet för grovt våld och hot mot tjänsteman. Införandet av en ny straffskärpningsgrund i 29 kap. 2 § brottsbalken skulle ytterligare kunna möjliggöra en ändamålsenlig straffmätning av de gärningar som det nu är fråga om. Dessa möjligheter bör utnyttjas först.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten att det underlag som utredningen presenterar inte utgör tillräckligt starka skäl för att införa det föreslagna brottet.

Behovet av ett förstärkt straffrättsligt skydd för andra personalkategorier än blåljuspersonal (avsnitt 5.5)

Tingsrätten avstyrker förslaget på det sätt det är utformat.

Utredningen föreslår att en ny straffskärpningsgrund införs i 29 kap. 2 § brottsbalken. Det kan framhållas att en ny straffskärpningsgrund i 29 kap. 2 § brotts-

balken framstår som en lämplig metod för att inskräpa allvaret i och förbättra möjligheterna till en ändamålsenlig straffmätning för de gärningar som riktas mot blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner såsom sjukvården. Utredningen konstaterar dock på s. 153 att det är svårt att avgränsa behovet av ett förstärkt straffrättsligt skydd för vissa utpekade funktioner. Utredningen föreslår därför som försvårande varje gärning som innefattar våld eller hot mot någon i eller med anledning av dennes yrkesutövning. Tingsrätten anser att den föreslagna straffskärpningsgrunden kommer att få ett alltför brett tillämpningsområde. Tillämpningen kommer att bli helt oförutsebar och blir även mycket svår att förena med legalitetsprincipen. Utformningen av en straffskärpningsgrund måste med nödvändighet begränsas betydligt för att uppfylla kraven på förutsebarhet och legalitet. Den föreslagna utformningen liknar mer ett straffstadgande än en straffskärpningsgrund. Mot den bakgrunden avstyrks även detta förslag.

Övriga förslag (avsnitt 5.4 och 5.6)

Tingsrätten har ingen erinran mot förslagen i övrigt.

Agneta Ögren

Yttrandet har beslutats av lagmannen Agneta Ögren och tingsfiskalen Andreas Forssén, föredragande